

Aan:
Mevrouw E. Broere

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 08-10-19
NUMMER 81FAF24B
UW BRIEF VAN 24-09-2019
UW NUMMER 81FA8AA5
BIJLAGE geen

AFFDELING FLO
REFERENTIE Marc Wilborts
DOORKIESNUMMER 030-2582541
E-MAILADRES marc.wilborts@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door mevrouw E. Broere van de PVV fractie betreffende Elster Buitenwaard als gevolg van PFAS (d.d. 24-09-2019).

Geachte mevrouw Broere,

In overeenstemming met artikel 47 RvO ontvangt u hierbij onze reactie op uw vragen over het staken van grondverzetwerk Elster Buitenwaard als gevolg van PFAS. Onze beantwoording hebben wij cursief toegevoegd aan uw vragen.

Toelichting:

Op 19 september 2019 stuurde u een memo naar de Provinciale Staten (Cie. RGW) over het staken van grondverzetwerk Elster Buitenwaard als gevolg van PFAS.

De PVV heeft hierover de navolgende vragen:

1. PFAS staat voor een groep van chemicaliën / zeer gevaarlijke stoffen die niet meer verdwijnen. Welke stof is nu precies aangetroffen?

Er zijn in de Elster Buitenwaard, zoals praktisch overal in West- en Midden-Nederland, meerdere stoffen uit de PFAS-groep aangetroffen in (zeer) licht verhoogde gehalten. PFAS-stoffen zijn zeer zorgwekkende stoffen, maar de in de Elster Buitenwaard gemeten gehalten overschreden geen risicogrenzen die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft opgesteld.

PFOS en PFOA zijn in alle monsters aangetroffen. De overige 26 (verplicht) geanalyseerde stoffen komen voor in enkele mengmonsters. Op basis van de vastgestelde gehalten zijn risico's voor de volksgezondheid of milieu niet aan de orde.

2. Welke concentraties, boven de risicogrenzen zijn aangetroffen?

*Het RIVM heeft in maart 2019 risicowaarden voor PFAS opgesteld. Het RIVM maakt hierbij onderscheid tussen natuur- en landbouwgebied, wonen, en industrie. In slechts 1 van de 11 mengmonsters van de Elster Buitenwaard overschrijdt het PFOS-gehalte (3,5 µg/kg d.s.) de RIVM-
risicowaarde voor natuur (3 µg/kg d.s.).*

Maar bij deze natuumorm hoort een forse areaalgrootte, voor gesproken kan worden van daadwerkelijke ecologische risico's. Dat houdt in dat er pas sprake is van daadwerkelijke ecologische risico's als in meerdere monsters over een groot oppervlak een overschrijding is aangetroffen. Dat is in de Elster Buitenwaard nu niet het geval: Nu slechts bij één mengmonster sprake is van een lichte overschrijding is er hier geen sprake van een ecologisch risico. De door het RIVM bepaalde humane risicowaarden worden niet overschreden.

Er zijn nog onduidelijkheden omtrent het uitlooggedrag van PFAS naar grond- en oppervlaktewater. Daarom heeft het Rijk voor toepassing in Natuur- en Landbouwgebied tijdelijk de detectiegrens 0,1 als norm voor PFAS gesteld, tenzij de toepassing aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Deze norm (0,1 µg/kg d.s.) wordt wel overschreden in de mengmonsters en vormt aanleiding om de putdemping op te schorten.

3. Gaat GS onderzoek laten doen naar de mobiliteit van de aangetroffen PFAS en het effect daarvan op het grondwater en naar de mate van ophoping in organismen.

Het ministerie van IenM heeft die opdracht (voor het hele land) al aan het RIVM verstrekt. De resultaten daarvan worden medio 2020 verwacht.

4. Bij concentraties boven de risicogrenzen zijn de risico's voor de mens en het ecosysteem onaanvaardbaar. Op welke wijze gaat u gebruikers en bezoekers van de Elster Buitenwaard waarschuwen voor deze risico's?

Zoals bij vraag 2 is gemeld worden er geen door het RIVM onderbouwde risicogrenswaarden overschreden in de Uiterwaarden. Het betreft slechts overschrijdingen van de zeer lage detectiegrenzen.

5. Wilt u ons niet alleen informeren wanneer de werkzaamheden worden hervat, maar ook wat er met de vervuilde grond wordt gedaan?

Ja.

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

